

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze bakalářská práce

Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s.

Iveta Skřivanová

© 2015 ČZU v Praze

Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s.

Souhrn

Cílem této bakalářské práce je vytvořit finanční analýzu šlechtitelského podniku SELGEN, a.s. V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy finanční analýzy a popsány vybrané ukazatele, které jsou později aplikovány na konkrétní podnik. Následně je charakterizován vybraný podnik, jeho zaměření na jednotlivé plodiny, vlastnictví půdy, složení výnosů, vývoj počtu zaměstnanců a stav dlouhodobého hmotného majetku. Za použití poměrových ukazatelů a vertikální a horizontální analýzy je v praktické části zjištěna finanční situace podniku a jeho předpoklady pro budoucí fungování. Z výsledků provedené finanční analýzy vyplývá, zda je podnik ziskový, zda je schopen bez problémů platit své závazky a v jaké míře využívá cizí zdroje. V závěru je shrnutý a zhodnocený celkový obsah práce, který je doplněn o doporučení pro zlepšení situace podniku.

Klíčová slova: finanční analýza

šlechtitelský podnik

náklady

výnosy

rozvaha

poměrové ukazatele

rentabilita

likvidita

zadluženost

Finanční analýza šlechtitelského podniku SELGEN, a.s.

Cíl práce a metodika

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnocení finanční situace šlechtitelského podniku SELGEN, a.s. v letech 2008 – 2013. V první části je po nastudování teoretických znalostí zpracována literární rešerše, ve které jsou vymezeny základní pojmy a vzorce finanční analýzy. Tyto informace jsou čerpány především z knih od českých autorů. Druhá část je tvořena vlastní prací. Nejprve je charakterizován podnik, následně jsou aplikovány vzorce finanční analýzy pro zhodnocení jeho finanční situace. Data jsou zpracována v programu Excel do přehledných tabulek a grafů a doplněna o odpovídající komentáře. V této části je čerpáno z účetních výkazů společnosti. V závěru práce jsou shrnuty výsledky, zhodnocena finanční situace podniku a navržena doporučení pro budoucího fungování.

Vlastní práce

Selgen, a.s. je podnik specializovaný na šlechtění nových odrůd polních plodin. Celkový počet akcií společnosti je 114 982 kusů se jmenovitou hodnotou 1 000,- Kč. Její základní kapitál tedy činí 114 982 000,- Kč. Činnost společnosti je provozována na 650 hektarech půdy, z čehož 250 hektarů má ve svém vlastnictví. V roce 2013 zde pracovalo 115 zaměstnanců, jejich průměrná mzda byla 28 849,- Kč.

Celkové výnosy společnosti v roce 2013 přesahovaly 259 milionů Kč. Jejich rozhodující část tvořily tržby za osiva (46 %) a výnosy z licencí (34 %). Přibližně poloviční podíl na výnosech společnosti představují odrůdy pšenice. Další významnou plodinou je ječmen (21,7% podíl). Společnost Selgen vlastnila k 31. 12. 2013 dlouhodobý hmotný majetek s celkovou zůstatkovou cenou 121,4 milionů Kč, z čehož 50 % představovaly pozemky, 37 % stavby a 12 % stroje, u kterých byla zaznamenána velká odepsanost (91 %).

Celková aktiva, jejichž hodnota se v letech 2008 – 2013 pohybovala od 358 do 395 milionů Kč, byla zastupována z 60 – 70 % oběžnými aktivy, z čehož přibližně dvě třetiny zaujímal krátkodobý finanční majetek. Dlouhodobý majetek byl z větší části tvořen dlouhodobým hmotným majetkem, který představoval 76 – 98,5 %.

Pasiva byla ve sledovaných letech z 87 – 91 % tvořena vlastním kapitálem, což značí velmi dobrou finanční situaci a podniku. Nejvýznamnějšími položkami vlastního kapitálu byl základní kapitál a výsledek hospodaření minulých let, který po rostoucí tendenci dosáhl

v posledním sledovaném roce hodnoty 147,6 milionů Kč. Cizí zdroje měly na pasivech největší podíl v roce 2009, kdy zaujímaly 12,2 %. Následně podíl klesal až na 7,2 % z roku 2013. Převážnou většinu cizího kapitálu tvořily krátkodobé závazky. Jejich hodnota kolísala od 27,7 do 38,5 milionů Kč, což představuje 7 - 10,8% podíl na pasivech. Nejvýznamnějšími krátkodobými závazky byly závazky ke společníkům a závazky z obchodních vztahů.

Náklady a výnosy měly v letech 2008 – 2013 obdobný vývoj. Nejprve v průběhu ekonomické krize klesaly až do roku 2011, kdy byla hodnota nákladů 169 milionů Kč a hodnota výnosů 188 milionů Kč. V následujících roce nastal velký nárůst obou položek o 38 %, v roce 2013 naopak mírný pokles. Ve všech sledovaných letech výnosy přesahovaly náklady, z čehož vyplývá, že byl podnik ziskový. Největší zisk zaznamenala společnost v roce 2012, kdy představoval necelých 30 milionů Kč.

Rentabilita aktiv, vlastního kapitálu, investovaného kapitálu i tržeb měly dle doporučení rostoucí tendenci od počátku sledovaného období až do roku 2012, kdy dosahovaly svého maxima, což bylo ovlivněno také nejvyšší hodnotou výsledku hospodaření. V tomto roce 100,- Kč aktiv vyprodukovalo 7,6 Kč čistého zisku, 100,- Kč vlastního kapitálu 8,4 Kč čistého zisku, 100,- Kč investovaného kapitálu 10,- Kč EBITu a 100,- Kč provozních tržeb 15,- Kč čistého zisku. V roce 2013 hodnoty ukazatelů nepatrně poklesly (ROA, ROE a ROCE přibližně o 1 %, ROS o 3,4 %). Kromě prvního sledovaného roku vykazovaly všechny ukazatele rentability vyšší procento zhodnocení kapitálu, než byla míra inflace příslušných let (ROA přibližně o 4%, ROE o 5%, ROCE o 6% a ROS o 11%). Z ukazatelů vyplývá, že podnik dokázal velmi dobře využívat svůj majetek.

Všechny tři stupně likvidity vycházely po celé sledované období nad doporučené hodnoty, podnik by tak mohl bez problémů dostát svým závazkům. Od roku 2009 hodnoty ukazatelů stoupaly až do roku 2012, kdy dosahoval svého maxima také krátkodobý finanční majetek. V tomto roce měl ukazatel hotovostní likvidity hodnotu 6,67 (krátkodobé závazky kryty 6,67x), pohotovostní likvidity 9,54 (krátkodobé závazky kryty 9,54x) a běžné likvidity 10,04 (krátkodobé závazky kryty 10,04x). V posledním sledovaném roce hodnoty zaznamenaly mírný pokles. Ve společnosti Selgen mají velkou hodnotu pohledávky (převážně z obchodních vztahů), což je promítnuto do velkého rozdílu mezi hotovostní a pohotovostní likviditou (přibližně o 3 jednotky). Oproti tomu zásoby nedosahovaly příliš vysokých hodnot, a tak rozdíl mezi pohotovostní a běžnou likviditou není velký.

Z ukazatelů aktivity vyplývá, že společnost nevyužívala svůj celkový majetek příliš efektivně. Doba obratu aktiv se během sledovaného období pohybovala v rozmezí od 594 do 847 dní, její doporučená hodnota je 1 rok. U dlouhodobého majetku již bylo využívání efektivnější, hodnota doby obratu dlouhodobého majetku se pohybovala od 176 do 321 dní. Zásoby se v podniku rychle přeměňovaly zpět na finanční prostředky (od 17 do 21 dní). Doba obratu krátkodobých pohledávek dosahovala ve sledovaných letech velmi vysokých hodnot. Nejdelší průměrná doba inkasa krátkodobých pohledávek byla 209 dní, nejkratší 106 dní. Doba splácení krátkodobých závazků se pohybovala od 42 do 73 dnů. Dle doporučení by doba obratu krátkodobých závazků měla dosahovat alespoň takových hodnot jako doba obratu krátkodobých pohledávek. Toto tvrzení společnost nesplňovala, neboť ve sledovaných letech byly závazky přibližně třetinové oproti hodnotě pohledávek.

V letech 2008 – 2013 měla společnost velké zastoupení vlastního kapitálu (87,7 až 90,6 %), proto byla zadluženost velmi malá. Celková zadluženost se pohybovala v rozmezí od 7,2 % do 12,2 %. Ukazatel běžné zadluženosti nabýval hodnot od 7 do 10,8 %, z čehož vyplývá, že krátkodobé závazky byly značně kryty celkovými aktivy.

V práci bylo dosaženo závěru, že akciová společnost Selgen vykazuje finanční zdraví a má dobré předpoklady pro své budoucí úspěšné fungování. Její ziskovost a likvidita jsou na velice dobré úrovni a zadluženost je minimální.

Jelikož má společnost ve svém vlastnictví několik nevyužívaných budov, byl doporučen prodej jedné z nich, čímž by se mohly zlepšit například ukazatele likvidity nebo rychlosti obratu dlouhodobého majetku. Navrhovaná budova k prodeji se nachází na území Stupic, její užitná plocha je 1 518 m² a je určena k rekonstrukci a následnému využití například pro výrobní prostory, kanceláře nebo ubytovnu. Dle realitní kanceláře M&M reality holding, a.s. se cena podobných budov pohybuje od 1 219,- do 2 600,- Kč za m². Cena budovy by se dle výpočtu pohybovala v rozmezí od 1,85 do 3,95 milionů Kč.

Dále bylo navrženo obnovení velmi zastaralého majetku. Společnost by mohla investovat do nové parcelní sklizečky typu Zürn 150. Cena sklizečky včetně potřebných komponent (žací adaptér, zásobník na zrno, děliče pro lepší oddělení sousedních parcel, atd.) se pohybuje přibližně okolo 130 tisíc €, což je v přepočtu k 30. 1. 2015 dle kurzu ČNB přibližně 3,6 milionů Kč. Investice by mohla být hrazena z peněz získaných za prodej budovy nebo z dostatečných vlastních zdrojů na běžném účtu.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

FRIEDLOB, G. T., SCHLEIFER L. L. F. *Essentials of Financial Analysis*. 1th edition. New Jersey: John Wiley & Sons, 2003. 240 s. ISBN 0-471-22830-3

KISLINGEROVÁ, E., a kol. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., ŠTEKER, K. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2013. 240 s. ISBN 978-80-247-4456-8

RŮČKOVÁ, P., ROUBÍČKOVÁ, M. *Finanční management*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. 296 s. ISBN 978-80-247-4047-8

SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8

SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. 272 s. ISBN 978-80-247-4004-1

SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E., a kol. *Podniková ekonomika*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3

VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. 248 s. ISBN 978-80-247-3647-1